

Kyläasiain neuvottelukunnan kokous, muistio

Aika: Keskiviikko 5.2.2020 klo 18:00–20:02
Paikka: Valkjärven koulu. Valkjärventie 460, 01860 Perttula

Läsnäolijat:

Matti Aaltio (varajäsen)	Metsäkylän kyläyhdistys ry
Jari Oksa	Palojoen kyläyhdistys ry
Markku Pesonen	Valkjärven kyläyhdistys
Erkki Pursiainen (varajäsen), poistui klo 19:39 kohdan 6 aikana	Valkjärven kyläyhdistys
Jukka Rinne, saapui klo 18:25 kohdan 4 aikana	Nummenpää
Pia Jaakkola (varajäsen)	Uotilan kyläyhdistys
Yrjö Kivinen	Röykän asukasyhdistys
Anja Lammio (varajäsen)	Rajamäen kyläyhdistys
Alpo Sailio (varajäsen)	kunnanhallituksen edustaja
Riikka Raekannas	kunnanhallituksen edustaja
Outi Mäkelä	puheenjohtaja
Katriina Ahokas	sihteeri
Jouko Lehtonen	tekninen johtaja. Asiantuntija kohta 4, klo 18:00-19:03
Tiina Hirvonen	sivistysjohtaja. Asiantuntija kohta 4, klo 18:00-19:03

MUISTIO

1. Kokouksen avaus
 - a. puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18:00

2. Edellisen kokouksen muistio (Liite 1)
 - a. 8.1.2019 kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Neuvottelukunnan edustajat ja osanottajien esittäytyminen
 - a. edustajat ja osanottajat esittäytyivät.

4. Nurmijärven palveluverkkotyö ja prosessin eteneminen. Kunnanjohtaja Outi Mäkelä, tekninen johtaja Jouko Lehtonen, sivistysjohtaja Tiina Hirvonen
 - a. Lehtonen kertoi palveluverkkotyötä taustoittavista tekijöistä, työn etenemisestä sekä prosessin sisällöstä. Lehtosen alustuksen jälkeen palveluverkkoon liittyviä asioita työstettiin pienryhmissä kahden kysymyksen kautta: 1: Mitä hyvää ja toimivaa on nykyisessä palveluverkossa? 2: Mitä nykyisessä palveluverkossa tulisi kehittää ja miten palvelut kannattaa jatkossa toteuttaa? Nykyisen palveluverkon hyvinä puolina nostettiin esiin palveluverkon laajuus niin maantieteellisesti kuin myös palvelutarjonnaltaan. Palvelut ovat laadukkaita ja monipuolisia (erityisesti kiiteltiin kirjasto- ja kulttuuripalveluita) sekä lähellä asukkaita. Lisäksi kouluja on myös kylissä. Kehitettävänä asioina esiin nostettiin omatoimisen arkisen liikkumisen tukeminen erityisesti lasten ja nuorten kannalta (kunnan sisäinen julkinen liikenne, kevyenliikenteen väylät). Myös nykyisten palveluiden ja tilojen välistä toimivuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja terveellisyttä tulisi edistää. Lisäksi tunnistettiin kolmannen sektorin potentiaali palveluiden tuottajina. Esiin nostettiin myös kylien potentiaalien tunnistaminen, Klaukkalan ohikulkutien hyödyntäminen ja kyläkoulujen vahvuuksien tunnistaminen myös laadullisten mittarien kautta. Kyläasian neuvottelukunnan nostot palveluverkkotyöhön ovat muistion liitteenä (Liite 2).
 - b. Markku Pesonen esitteli kylä- ja kyläkoulunäkökulmaa palveluverkkotyöhön. Pesosen esitys muistion liitteenä (Liite 3).

5. Nurmijärven osallistuva budjetointi vuonna 2020. Erikoissuunnittelija Katriina Ahokas
 - a. Ahokas kertoi vuoden 2020 osallistuvan budjetoinnin teemojen nousevan Seitsemästä veljeksestä. Teemoina ovat lukutaidon edistäminen, luontosuhde, naapuriapu, suvaitsevaisuus, veljesmäinen kisailu ja yhteisöllisyys. Jaossa on yhteensä 40 000 euroa ja etusijalla on enintään 10 000 euron hankkeet, jotka on mahdollista toteuttaa kuluvan vuoden aikana. Ideahaku on parhaillaan käynnissä ja ideoita voivat jättää kaikki nurmijärveläiset 16.2. mennessä. Yleisöäänestys järjestetään maaliskuussa. Ahokas kertoi myös, että päätös osallistuvan budjetoinnin rahanjaosta pyritään saamaan lainvoimaiseksi kesäkuuhun mennessä. Tällöin ideoiden toteuttamiseen on vielä puoli vuotta aikaa. Tarkemmat päivämäärät löytyvät esityksestä (Liite 4).

6. Ajankohtaiset asiat

a. Kylät

i. **VALKJÄRVI**

Tuhopoltosta toipuminen on käynnissä. Koulu on saamassa syksyllä väistötilat ja Valkjärvellä ollaan tästä iloisia. Valkjärvellä toivotaan, että saadaan päätös koulun uudelleenrakentamisesta.

Kuhakosken kaiteiden rakennusurakka on valmis.

Asukasyhdistyksen ja koulun vanhempainyhdistyksen välinen yhteistyö on hitsautunut tiiviiksi.

Kyläyhdistyksen jäsenmäärä on kasvanut. Tällä hetkellä jäseniä on noin 100.

ii. **PALJOJKI**

Palojoen kyläyhdistys on toiminut aktiivisti. On kuitenkin tunnistettu haaste saada aktivoitua asukkaita tapahtumien järjestämiseen. Yhteisöllinen yhdistystoiminta alkaa olla ikääntyvien varassa.

Keväälle 2020 on suunnitteilla iltamat kyläläisille.

Kyläavustajat ovat toimineet vuoden ajan. Palojoen kyläyhdistys toivoo, että kunta osallistuisi kyläavustajien palkkaamisesta muodostuviin hallinnollisiin kuluihin (palkkatukityöllistäminen).

iii. **NUMMENPÄÄ**

Nummenpäällä on nuorisokato koulun lakkauttamisen myötä. Koulu on kylälle äärimmäisen tärkeä.

Viimevuoden joulutapahtumassa vieraili noin 50 henkilöä. Myös muissa tapahtumissa on ollut reilusti osallistujia.

Koulupalot koskettivat kaikkia. Nummenpää ehdottaa, että vastaavalta vältyttääkseen tulisi valaistusta lisätä kiinteistöjen ympäristössä (hämäräkytkin).

iv. **RAJAMÄKI**

Kylätalo on löytänyt paikkansa ja kyläyhdistyksen toiminta on keskittynyt tänne. Kylätalo on auki joka päivä ja kylätalosta on muodostunut ikäihmisten ”päiväkoti”. Tavoite on ollut luoda yhteisöllisyyttä ja tässä kyläyhdistys kokee onnistuneensa.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on aktiivista.

Joulunavaustapahtuma oli pidetty.

Rajamäen kyläyhdistys on ollut aktiivinen kunnan osallistuvassa budjetoinnissa.

Keskusta-alueen kehittämistä seurataan mielenkiinnolla ja kampus-ajattelu on saanut kannatusta.

v. **METSÄKYLÄ**

Metsäkylässä on aktiivista yhdistystoimintaa.

Joulun alla pidetyt myyjäiset olivat pidetyt samoin kyläpäivät.

Kyläyhdistyksen toiminnan aktiivisuus on ollut kausiluonteista. Metsäkylässä on myös muita aktiivisia yhdistyksiä ja osittain toiminta on lomittaista näiden kanssa.

Koulupalot herättivät huolta omasta koulusta ja vartiointia järjestettiin.

Metsäkylän alueen yhteisöllisyys on vahvaa.

Vanhempainyhdistykseltä on tullut huolestuneita kommentteja kunnan syksyllä 2019 tilaamasta palveluverkkoselvityksestä.

Kevään siivoustalkoihin osallistuu aktiivisesti eri-ikäisiä kyläläisiä.

Alueen urheiluseuratoiminta on aktiivista. Toiminta tavoittaa myös lähialueiden asukkaita.

Kylällä on paljon toimintaa. Esimerkiksi latotanssit järjestetään joka vuosi.

vi. **RÖYKKÄ**

Röykkä kalenteri 2020 on myynnissä Röykan K-marketissa.

Vuoden 2020 osallistuvaan budjetointiin mietitään ehdotuksia.

Kyläkauppias on aktiivisesti mukana kylän toiminnassa.

Ohikulkutien rakentamisen myötä on tehty yhteistyötä Vihtijärven ja

Läyliäisten kanssa – miten ohikulkutien rakentaminen vaikuttaa alueella?

Kyläsuunnitelmia ollaan päivittämässä.

vii. **UOTILA**

Uotilassa on edelleen hyvä asua ja elää.

Koulu on selvinnyt hyvin nopeasta oppilasmäärän kasvusta (koulupalot).

Pääsiäismyyjäiset järjestetään palmusunnuntaina.

2019 syksyllä Perttulantielle asennettiin katuvalot.

Kyläkoulu on kylälle äärimmäisen tärkeä. Se yhdistää kyläläiset.

b. EMO ry:n ajankohtaiset asiat

- i. EMO:n pieninfranhankkeeseen tuli hakemuksia yli budjetoidun, joten joudumme karsimaan jonkin verran. EMOlla on kokous samaan aikaan kun kyläasiain neuvottelukunnassa. Ainakin yhdellä hakijalla Nurmijärvellä hanke on sen verran suuri, että se voisi ehkä siirtyä varsinaisten hakemusten puolelle. Asiasta lisää, kunhan hallitus saa käsiteltyä asiat.
- ii. Uusimaa oli jäämässä pois rahoituksesta kokonaan 2021-2027, mutta viimeisimmät käänneet ja lobbaustyö saivat asiat kääntymään. Joten nyt näyttää siltä, että rahoitusta olisi jatkossakin. Tarvitsemme kyliltä tukea siihen, mitä tarpeita, investointeja, osaamista, muuta kylillä tapahtuu tulevaisuudessa, jotta saamme mahdollisimman vahvan strategian. Minuun voi olla yhteydessä asian tiimoilta. EMOlla on myös ajatus tehdä doodle-kysely asiasta kylille.
- iii. EMOlla ei ole enää paljoa rahoitusta jäljellä ja sitäkin kannattaa hakea maaliskuu-, ehkä huhtikuussa viimeistään jos on aikeissa hakea. Sen jälkeen on

odotettavissa katkos, mahdollisesti pidempikin, rahoitukseen. Odotamme vahvistusta sille, että tulevan 2021-2027 kauden rahoja voisi käyttää siirtymäkauden aikana, mutta siitä ei ole täyttä varmuutta eikä siitä, milloin vapautuu.

iv. Palveluverkkoasiaa (Kyläasiahatulla)

1. Asukasmäärät ja pienten koulujen oppilasmäärät ovat vähenemässä. Toisaalta rakentamisen mahdollisuutta kyliin voisi parantaa.
2. Kuntastrategiassa kylien kehittämistä pidetään edelleen tärkeänä. Palveluverkkoselvityksen vaihtoehtoista ei kovin moni tue sitä, pienet koulut ovat uhan alla. Kyseessä on tasapaino siitä, miten taajamakeskuksia, kyläkeskuksia ja kyliä kehitetään - talous, asumisen laatu ja hyvinvointi huomioiden.

c. Kunta

- i. palveluverkkotyö on käynnissä. Asiasta laajemmin kohdassa 4.
- ii. 9.5.2020 järjestetään taas Nurmijärven Open –tapahtuma. Myös kyläyhdistyksillä ja asukas-yhdistyksillä on mahdollisuus tulla tapahtumaan esittelemään toimintaansa. Lisätietoja elinkeinokoordinaattori Pekka Vuorenranta puh. 040 317 2019, pekka.vuorenranta@nurmijarvi.fi
- iii. Mäkelä kertoi, että koulupalojen myötä turvallisuutta on parannettu mm. kameravalvonnan kautta.
- iv. Mäkelä kertoi, että erityisesti nuorten päihteiden käyttö on herättänyt huolta. Vuoden alusta kouluissa kiertävät kokemusasiantuntijat luennoimassa. Lisäksi on tehostettu moniammatillista yhteistyötä päihteidenkäytön ennaltaehkäisemiseksi.
- v. Mäkelä kertoi, että Klaukkalan Lintumetsän alueelle on perustettu uusi Lintumetsän alueen asukkaat ry. Mäkelä ehdotti, että yhdistys voitaisiin kutsua mukaan kyläasian neuvottelukuntaan.

7. Muut asiat

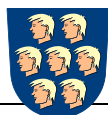
- a. Aaltio toi esille sen, että kylien ja myös kunnan profiilia voisi nostaa kylien omilla persoonallisilla nimikylteillä, jotka toivottaisivat kylän rajalla tulijat tervetulleeksi. Asia on ollut aiemminkin esillä. Mäkelä toi esiin, että ajatus voisi olla osallistuvan budjetoinnin ehdotus.
- b. Neuvottelukunnan kokouksiin osallistuvien pieni määrä huoletti. Toivottiin, että jäseniä aktivoitaisiin osallistumaan ja neuvottelukunnan toimintaa tuotaisiin esille esimerkiksi Nurmijärven uutisten kautta.

8. Seuraava kokous: ajankohta ja paikka

- a. seuraava kokous pidetään Nummenpäässä. Asiaan palataan lähempänä ajankohtaa loppuvuonna 2020.

9. Kokouksen päättäminen

- a. puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20:02.

Rajamäki 8.1.2019

Kyläasiain neuvottelukunnan kokous, muistio

Aika: Tiistai 8.1.2019 klo 18:00 – 20:02
Paikka: Rajamäen kylätalo
Terveystie 1, 05200 Rajamäki (entinen terveysasema)

Osanottajat:	Outi Mäkelä, puheenjohtaja	kunnanjohtaja
	Katriina Ahokas, sihteeri	erikoissuunnittelija
	Jukka Anttila	hallintojohtaja
	Esa Penttilä	Klaukkalan Metsäkylä
	Matti Aaltio	Klaukkalan Metsäkylä
	Jari Oksa	Palojoen kyläyhdistys
	Helena Hyvämäki-Mäenpää	Lepsämän kylä (saapui 18:06)
	Markku Pesonen	Valkjärven kyläyhdistys
	Jukka Rinne	Nummenpää
	Pia Jaakkola	Uotilan kyläyhdistys
	Risto Tenhunen	Maanitun asukas yhdistys
	Tuija Tuominen-Peltonen	Rajamäen kyläyhdistys
	Anja Lammio	Rajamäen kyläyhdistys
	Visa Tarikka	kunnanhallituksen edustaja (saapui 18:06)
	Harri Lepolahti	kunnanhallituksen edustaja
Asiantuntijat:	Kim Smedslund	EMO ry
	Vesa Kokkonen	kehityspäällikkö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18:00.

2. Edellisen kokouksen muistio

a. Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Neuvottelukunnan edustajat ja osanottajien esittäytyminen

a. osanottajat esittäytyivät kohdan 4 "Ajankohtaiset asiat" aikana.

4. Ajankohtaiset asiat

a. Kylät

i. Valkjärvi

- Vuosi 2018 on ollut tavanomainen
- Kyläyhdistys on toiminut aktiivisesti
 - a. Lähtelän ilmoitustaulu uusittiin
 - b. Valkjärven koulun jälle toteutettiin EMO ry:n rahoittamana pukusuoja yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa
 - c. Kuhankosken aitojen turvallisuuden parantaminen osallistuvan budjetoinnin myötä
 - d. Liikenneturvallisuustyöryhmä toimii aktiivisesti. Teiden osalta kunnossapitosopimuksissa on ollut pientä epäselvyyttä ELYn kanssa.
 - e. kylän turvallisuussuunnitelmaa toteutetaan aktiivisesti
 - f. Kyläläisille järjestettiin kysely kunnan joukkoliikennemuutoksiin liittyen. Tulokset toimitettiin eteenpäin

ii. Klaukkalan Metsäkylä

- alueen selkärankana aktiivisesti toimivat yhdistykset
- kyläpäivät ja muut tapahtumat mm. lavatanssit kokoavat kyläläisiä yhteen
- Kunnan joukkoliikennemuutokset ovat aiheuttaneet huolta syrjäkyläliikemahdollisuuksista
- Klaukkalan ohikulkutien rakennushanke on merkittävä tekijä Klaukkalan Metsäkylässä. Liikenne, erityisesti ohikulkutien rakentamisen aikainen raskasliikenne, tulee lisääntymään alueella. Liikenne- ja liikkumisen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota
- Metsäkylän tulevaisuus pohdituttaa. Miltä Metsäkylän tulevaisuus näyttää? Toiveena on, että kaavoituksen ja uusien asukkaiden myötä kylä pysyy elinvoimaisena ja samalla turvataan koulun säilyminen

iii. Maaniittu

- Kissanojan alueelle ollaan suunnittelemassa Maaniittu-Ihantolan liikuntapuistoa, joka palvelee monipuolista ja laajaa käyttäjäjoukkoa. Aluetta suunnitellaan niin, että se kytkeytyisi hyvin Myllykosken virkistysalueisiin. Kokouksessa esitetty materiaali liikuntapuiston suunnitelmista on muistion liitteenä (Liite 1).

iv. Uotilan kylä

- Uotilan koulun oppilasmäärä on tällä hetkellä suurimmillaan. Koulun pihalle on rakennettu lisärakennus paikkaamaan tilapulaa
- vanhempainyhdistyksen toiminta on aktiivista
- aktiviteetteja järjestetään talkoilla mm. kentän jäädytys luistelukäyttöön

v. Nummenpää

- Nummenpäällä asiat hyvin
- Nummenpään koulu täyttää 120 vuotta
- Nummenpään kentän pukukoppi paloi. Väliaikainen siirtokoppi saadaan pian tilalle
- Nummenpäällä on nuorisokato koulun lakkauttamisen myötä. Koulu on kylälle äärimmäisen tärkeä.
- kylässä järjestettävät tapahtumat ovat avoimia kaikille nurmijärveläisille. Olisi hyvä, että tapahtumista tiedotettaisiin myös laajemmin oman kylän ulkopuolella kylien ja taajamien välisenä yhteistyönä
- kunnan sivuilla olevaan tapahtumakalenteriin on ollut vaikeuksia saada/lisätä omia tapahtumiaan. Olisi hyvä, että kunnan tapahtumakalenteriin saataisiin kaikki kylien tapahtumat ja kalenterin sisältö olisi ajantasainen

vi. Palojoki

- pyritään yhteisölliseen toimintaan yhteisten tapahtumien ja aktiviteettien kautta. Kylän tapahtumia mainostetaan myös oman kylän olkopuolella
- Toiveena on, että kunta avustaisi rahallisesti enemmän kylätalojen kunnossapidossa. Tilat ovat aktiivisessa käytössä myös vuokrauksen kautta
- kylällä toimii palkkatuella 2 kyläavustajaa
- kylään toivotaan lisää lapsiperheitä
- osayleiskaavan päivitys ei ole edennyt. Tähän toivottaisiin muutosta
- Palojoelle toivotaan kalastuspaikkoja jokialueelle

vii. Lepsämä

- yhteisölliset tapahtumat ovat vakintuneet osaksi vuosittaista toimintaa. Lepsämän ja Lintumetsän alueille järjestetään yhteisiä tapahtumia.
- puistotoiminnan kehittämiseksi on tarvetta

- painetta Lepsämän-Lintumetsän alueen oman koulun perustamiselle
- koulukuljetusasioissa on haasteita. Liikennöitsijälle ja kunnan joukkoliikennevastaavalle on annettu asiasta palautetta. Mäkelä totesi, että kunnassa järjestetään kokous selvittämään asiaa
- kyläilta pidetty vesiosuuskunta-asian johdosta

viii. Rajamäki

- Rajamäen kylätalo (Terveystie 1) on avoinna 4 päivänä viikossa klo 10-13
- Kylätalolla vaihtuvia näyttelyitä. Viimeisimpänä vanhojen käsitöiden näyttely ja nyt käynnissä Lumikuvia Nurmijärvellä -näyttely. Keväällä tulossa Nummisuutari -näyttely
- Rajamäen kylätalo aktiivisessa käytössä erilaisten tilaisuuksien järjestämisessä
- Järjestetään myös digi-neuvontaa mm. tablettitietokoneiden käyttöopastuksia
- kesällä 2018 on avattu uudet Rajamäen kyläyhdistykset kotisivut <https://www.rajamaenkylayhdistys.fi/>
- Rajamäen kylätalosta on tullut tärkeä rajamäkeläisille, kylätalo on otettu hyvin vastaan ja kylätalo on saanut vakiokävijänsä
- ProRajamäen lukio-ryhmä (Rajamäen lukion säilyttämisen puolesta aktiivisesti kampanjoinut ryhmä) oli käynnissä koko vuoden 2018

ix. Röykkä

- asukasyhdistyksen aktiviteetit ennallaan
- Osallistuvan budjetoinnin hankkeena toteutettu Röykan jätskipenkki vihittiin käyttöön
- Röykan uusi K-kauppias on lähtenyt mukavasti mukaan kylän toimintaan. Kauppias tarjosi tarjoilut mm. jätskipenkin vihkimistilaisuuteen

b. EMO ry:n ajankohtaiset asiat

- i. EMO ry:ltä tuleva rahoitusmahdollisuus on loppumassa vuonna 2020. Nykyinen ohjelmakausi päättyy 2020 ja nyt on aika valmistella viimeisiä hankehankemuksia. Hankkeita voi toteuttaa vielä 2021 aikana. Emon määrärahat ovat kuitenkin pienenemään päin.

- ii. EMO ry:n uuden strategian valmistelu on käynnissä. Olisi tärkeää, että asukkaat ja nuoret osallistuisivat EMO ry:n tulevan strategian valmisteluun erikseen ja yhdessä kunnan kanssa. Eriksen paras tapa olisi päivittää kyläsuunnitelmat tai laatia toimintasuunnitelma, sillä suunnitelmaa voidaan mahdollisesti edellyttää jatkossa
 - iii. Rahoituksen saaminen kunnasta. Joissakin projekteissa hakija voi tarvita kassavirtaa. Joissakin kunnissa kunnat ovat antaneet hakijoille päätöstä vastaan kassavirtalainaa.
 - iv. osallistavan budjetoinnin ja Leader-rahoituksen välinen suhde. Kuntien osallistavaa rahoitusta ja EMO ry:n teemahankkeiden rahoitusta kylä- ja asukastoiminnassa tulisi koordinoita optimaalisen tuloksen saamiseksi.
- c. Kunta
- i. Kunnan ajankohtaiset kuulumiset keskittyivät osallistuvaan budjetointiin sekä Nurmijärvi-päivän ideointii. Aiheista lisää kohdissa 6 ja 7.

5. Kylien foorumi 11.10.2018

- a. esillä olleet asiat ja toiveet kyläasian neuvottelukunnan suuntaan
 - i. pääkeskustelu käytiin emätilarastelusta. Toivottiin, että asiasta käydään keskustelu kunnan kanssa ja asiasta järjestettäisiin seminaari
 - ii. nostettiin esiin tarve tehdä katsaus Nurmijärven kuntastrategiaan kirjattujen kyläasioiden näkymisestä kunnan ja EMO ry:n toiminnassa

6. Osallistuva budjetointi Nurmijärven kunnassa, hallintojohtaja Jukka Anttila

- a. Anttila kertoi vuoden 2019 osallistuvan budjetoinnin temasta ja alustavasta aikauatulusta. Teemana vuonna 2019 on "Millä tavalla haluaisit parantaa Nurmijärven viihtyisyyttä ja turvallisuutta?". Ehdotushaku alkaa helmikuussa.
- b. Anttila kuvaili osallistuvan budjetoinnin ja muiden rahoitusmuotojen välisiä eroja: enintään 15 000 euron ideat toteutettaisiin osallistuvalla budjetoinnilla, isommat hankkeet (enintään 100 000e) kuuluisivat Leader-rahoituksen piiriin ja tätä isommat hankkeet kuuluvat kunnan investointiohjelman/budjettikäsittelyyn
- c. Lammio Rajamäen kyläyhdistyksestä nosti esille sen, että osallistuvassa budjetoinnissa huomioitaisiin myös yhteisöllisyyttä

aktivoivat ehdotukset ns. aineettomat hankkeet. Näitä olisivat esimerkiksi lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden välisten kohtaamisten edistäminen. Lammion ehdotusta pidettiin hyvänä ja tämä otetaan huomioon osallistuvan budjetoinnin prosessissa.

7. Nurmijärvi-päivän ideoiminen ja järjestäminen, kunnanjohtaja Outi Mäkelä

- a. Mäkelä alusti Nurmijärvi-päivän ideointia kertomalla, että perinteisesti Nurmijärvi päivää on vietetty kunnassa Aleksis Kiven päivän aikoihin. Mäkelä toi esille ajatuksen, että Nurmijärvi-päivän ei tarvitsisi ajankohdallisesti osua Aleksin Kiven viikkoon, vaan Nurmijärvi-päivä voisi omaksi, yhteistä me-henkeä nostattava tapahtumapäivä kesällä/alkusyksystä. Nurmijärvi-päivä voisi koostua useista kunnan eri osissa yhtäaikaan järjestettävistä tapahtumista. Päivä toisi Nurmijärven parhaita puolia esiin. Mäkelän ideaa pidettiin hyvänä.
- b. Mäkelä toivoi kyläasiain neuvottelukunnalta ideoita karnevaalityyppisen ja eri teemoja (urheilu, taide, kulttuuri yms.) sisältävän Nurmijärvi-päivän ideoimiseen. Asiaan palataan seuraavassa kyläasiain neuvottelukunnan kokouksessa.

8. Muut asiat

- a. Kyläasiain neuvottelukunnan nimen oikeellisuus?
 - i. Matti Aaltio toi esille se, että asukasyhdistykset ovat olleet neuvottelukunnassa aktiivisesti mukana. Tämä herättää kysymyksen neuvottelukunnan nimen kuvaavuudesta. Todettiin, että neuvottelukunnassa käsiteltävät asiat painottuvat kylien asioihin.
- b. Edustajan ja varajäsenen läsnäolo, kokouskäytännöt
 - i. Matti Aaltio toi esille sen, että kokouskäytäntöjä olisi syytä selventää edustajan ja varajäsenen läsnäolon osalta. Aaltio toivoi, että kokouskutsusta kävisi selvästi ilmi kokouskäytäntö edustajan ja varajäsenen läsnäolon suhteen. Ahokas (sihteeri) lupasi kiinnittää asiaan jatkossa huomiota. Sovittiin, että varaedustaja saa olla kokouksissa läsnä, vaikka varsinainen edustaja on paikalla. Tällöin varaedustajalla ei kuitenkaan ole äänioikeutta.

- c. Kyläasiain neuvottelukunnan näkyvyys ja kylien edustuksen laajuus
 - i. Matti Aaltio toi esille sen, että kylien edustus on neuvottelukunnan kokouksissa ollut huono. Puolellakaan Nurmijärven kylistä ei ole neuvottelukunnassa edustusta. Kyläasiain neuvottelukunnan tulisi saada lisää julkisuutta.
- d. Kyläsuunnitelmien päivitys
 - i. kyläsuunnitelmien päivitys tulisi käynnistää vuoden 2019 alussa. EMO ry:n Kim Smedslund on yhteydessä kyliin asian tiimoilta.
- e. Kylien ja kunnan profiilin nostatus
 - i. Matti Aaltio toi esille sen, että kylien ja myös kunnan profiilia voisi nostaa kylien omilla persoonallisilla nimikylteillä, jotka toivottaisivat kylän rajalla tulijat tervetulleeksi. Aaltio ehdotti, että kunta rahoittaisi kyltit ja kylät huolehtisivat näiden asennuksesta. Puheenjohtaja Mäkelä sanoi, että kunta selvittää mahdollisuuksia kylien omien kylttien hankintaan. Asiaan palataan.
- f. Vesiosuuskunnat
 - i. Keskustelua käytiin haja-asutusalueiden vesiosuuskunnista. Tuotiin esille se, että vesiosuuskunnat tulisi voida liittää kunnan vesiverkoston. Vesiosuuskunta-asiasta olisi hyvä järjestää kunnan, vesilaitoksen ja asukkaiden/vesiosuuskuntien yhteinen tilausuus.

9. Seuraava kokous

- a. seuraava kokous pidetään syksyllä 2019 Valkjärvellä

10. Kokouksen päättäminen

- puheenjohtaja päätti kokouksen 20:02.

Mitä hyvää ja toimivaa on nykyisessä palveluverkossa?

- palvelut lähellä asukkaita
- useammista taajamista löytyy omat palvelut: koulut, päiväkodit, liikuntapaikat
 - o liikuntapaikkatarjonta hyvä myös kyläkouluilla
- kouluja muuallakin kuin isoissa kylissä
- kyläkoulut
- kulttuuri- ja kirjastotarjonta: monipuolinen ja helposti saavutettava
- terveyspalvelut
- kertsitoiminta (nuoriso)
- pienet koulut ovat kunnassa terveitä
- lähikoulu on lapsen kasvulle etu
- kunnan ja seurakunnan välinen yhteistyö
- kolmas sektori palveluiden tarjoajana
- urheiluseurat tekevät paljon hyvää työtä. Harrastusmahdollisuudet ovat kunnassa laajat eikä kunnan ulkopuolelle tarvitse lähteä voidakseen harrastaa monipuolisesti

Mitä nykyisessä palveluverkossa tulisi kehittää? Miten palvelut kannattaa jatkossa toteuttaa?

- mikä nostaa kunnan velkataakkaa (koulut, kyläkoulut, urheilupaikat, tiet, terveydenhoito...)?
- kolmas sektori palveluiden tarjoajana. Tämän parempi hyödyntäminen
- julkinen liikenne: kunnan sisäinen liikenne koko kunnassa
 - o koulukuljetukset nykyisin takseilla
 - o yhteys Kiljavan sairaalalle (Hyvinkää)
- sisäilmaongelmat ratkaistava
- käyttämättömistä kiinteistöistä luovuttava
 - o kaavoittamisen kautta: rakennuksen purku ja tontti asuintonteiksi
- palveluverkon toimivuus: kylien rakentamismahdollisuuksien tukeminen. Tukee asukaspohjaa ja luo pohjan palveluiden säilymiselle
- Valkjärvi kehittyy ohikulkutien ansiosta. Myös Klaukkalan läheisyys vaikuttaa positiivisesti
- kylät nähtävä kunnan houkuttavuustekijänä
- ennaltaehkäisevän nuorisotyön kehittäminen (osa nuorista voi huonosti)
- tiedonkulkua: tietoa kaivataan enemmän, jotta voidaan paremmin osallistua ja vaikuttaa
- ohikulkutien positiiviset vaikutukset. Muutkin alueet hyötyvät
- kevyenliikenteen väylien kehittäminen, arkinen liikkuminen. Lasten itsenäinen liikkuminen kouluun
- luontopolut: hyvän ja kauniin luonnon parempi hyödyntäminen ulkoilumahdollisuuksien osalta

KYLÄKOULUT VAHVA OSA NURMIJÄRVEN OMAPERÄISTÄ IDENTITEETTIÄ – LISÄÄVÄT KUNNAN KILPAILUKYKYÄ

1. Nurmijärvi - positiivinen ilmiö. Kuntastrategia 2018-2025

- Nurmijärvi on Helsingin seudun kasvava ihmisen kokoinen kunta, jonka sijainti on erinomainen. Täällä on helppo asua, elää ja yrittää. *Nurmijärvellä kohtaavat kaupunkimainen ja maaseutumainen elämäntapa* sekä mahdollisuus nauttia luonnossa liikkumisesta lähellä kansainvälistä lentoasemaa.
- **Kehittyvät kylät**
- Elinvoimaiset kylät ovat yksi vahvuutemme. Kylät ovat *hyvin saavutettavissa**) Helsingin seudulla. Kylien vetovoima perustuu maalaismaisemiin ja luonnonrauhaan. Taajamien ympärillä sijaitsevat kylät tarjoavat monipuolisuutta ja taajamille vaihtoehtoisia asuinympäristöjä.
- Kylien houkuttelevuuden, kasvun ja kehittymisen turvaamiseksi käytämme maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen tarjoamia mahdollisuuksia nopeuttaa ja joustavoittaa kylien maankäytön suunnittelua ja rakentamista kylissä
- **jatkamme kylien toiminnallista kehittämistä toteuttamalla kyläsuunnitelmia kyläläisten ja kunnan välisenä vuoropuheluna** muun muassa kyläasiain neuvottelukunnassa

*) Valkjärveltä Eduskuntatalolle 32 km

2. Koulut tärkeitä kylille

- *Kyläkoulu toimii kokoontumispaikkana kylän tai lähikylien asukkaille. Se voi lisätä sivistys- ja liikuntapalveluja tarjoamalla paikan tapaamisille, harrastuksille, juhlille ja kokouksille sekä erilaisille liikuntavuoroille ja -tapahtumille. Kyläkoulu ylläpitää ja vahvistaa kylän identiteettiä ja kylässä toimivat yritykset, harrastuspiirit ja järjestöt toimivat vuorovaikutuksessa koulun kanssa. Kyläkouluverkko on tärkeä osa elävää maaseutua.*
- Valkjärven kyläsuunnitelmassa koulu on arvostettu kylän tärkeimmäksi säilyttämisen arvoiseksi asiaksi
- Lapset saavat varttua ala-asteen kouluajan turvallisessa koulumiljöössä lähellä kotiaan
- **Pieni kyläkoulu tutkitusti antaa hyvän oppimistuloksen:**
 - Kasvatustieteen maisteri Risto Kilpeläisen väitöstutkimus osoittaa, että *kyläkoulujen parasta antia on eri ikäisten lasten opettaminen samassa luokassa. Tämä koulii lapsia toimimaan yhdessä ja hyväksymään erilaisuutta. Kyläkoulun valtteihin kuuluu myös turvallinen ilmapiiri ja se, että kaikki tuntevat toisensa. Tutkimuksen mukaan *oppilaiden välistä kiusaamista ja häiriökäyttäytymistä esiintyy vain vähän.* (5.6.2010)*
 - Kasvatustieteen maisteri **Lea Häyrisen** väitöstutkimuksen mukaan *koulun ympäristöllä on suuri vaikutus oppilaiden virkistymiseen koulupäivän aikana.* (4.5.2018)

2. Koulut tärkeitä kylille, jatkuu...

- *Yhdysluokkaopetuksen hyviä puolia ovat vertaisoppiminen, suvaitsevaisuus ja kärsivällisyys, sosiaalisuus, vastuuntunto sekä yksilöllisyys ja opinnoissa eteneminen omassa tahdissa. (Pro Gradu 2019 Särkelä Anni-Tuulia)*
- *Yhdysluokan työskentelytavoista lapset pitivät eniten luokkatoverin auttamisesta ja autetuksi tulemisesta, joita käytettiin luokassa paljon. Yhdysluokalle lasten auttamiskulttuuri onkin hyvin luonteenomaista, koska lapset auttavat mielellään nuorempiaan. Arvokkaan oppimisympäristön yhdysluokasta tekee se, että jokainen lapsi on vuorollaan luokan nuorimpana ja vanhempänä. (Pro Gradu 2005 Honkaniemi Tikkakoski)*
- *Tutkimuksen mukaan kyläkoulun yhdysluokilla oppilaat saavat erinomaiset lähtökohdat sosiaaliseen kasvuun ja kehitykseen. (Pro Gradu 2012 Katriina Ahokas)*
- *Yhdysluokan opetuksessa vahvuudet oppilaan kannalta ovat sosiaalisten taitojen kehittyminen ja itsenäiseen työhön oppiminen. (Pro Gradu 2008 Marja Mustanoja)*
- *Yhdysluokkaopetus pitäisi nostaa arvoiseensa asemaan ja pohtia sen laajentamista. Sillä voitaisiin jopa estää koulutuksellisten autiomaiden syntyminen maahamme. Miettiä pitäisi myös, voisiko opetustapaa levittää peruskoulun ylemmille luokille. Eri-ikäisten oppilaiden opetusta samoissa ryhmissä pidetään monessa maassa tavoitteena, ja tällaisia luokkia perustetaan varta vasten. Tilastojen mukaan 30 prosenttia maailman koululuokista on yhdysluokkia. (Opettaja 7/2014 Hannu Laaksola).*
- *Ei luokkia, ei seiniä, Koulut ovat nyt "avoimia oppimisympäristöjä" (HS 26.1.2020)*

2. Koulut tärkeitä kylille, jatkuu...

Huom! Nurmijärven NUUKA -ohjelma s. 15:

- ”Oppilasmäärältään pienimmistä kouluista tulisi luopua niin, että kouluyksikön vähimmäiskoon asettuisi 100 oppilaaseen. Tämä mahdollistaa oppilaiden opiskelun erillisluokilla yhdysluokkien sijaan.”
- **Sekä oppilaan kehityksen ja oppimisen, että myös kuntatalouden kannalta tarkan 100 oppilaan rajan asettaminen on täysin ristiriitainen ja tulee ehdottomasti poistaa palveluverkkotyön tavoitteista!** (ks. edellä olevat tutkimustulokset oppilaan oppimisesta kyläkoulussa sekä opetuskustannukset kunnan kannalta seuraavassa kohdassa 3)

Säilyttämällä nykyiset kyläkoulut ja kehittämällä niitä kutakin yksilöllisesti kunnan ja kyläläisten välisenä vuoropuheluna, Nurmijärvi saa todella vahvan kilpailuedun naapurikuntiin nähden kilpaillessaan hyvistä veronmaksajista!

3. Kyläkoulun oppilaskohtaiset kustannukset edulliset

Esimerkkinä kyläkoulun kustannuksista tarkastellaan seuraavassa Valkjärven koulun oppilaskohtaisia kustannuksia, jotka ovat edulliset:

- Edellisessä palveluverkkoselvityksessä **v. 2016 Valkjärven** koulun oppilaskohtainen kustannus (**6620 €/oppilas**) oli alle kunnan keskiarvon. Selvityksen mukaan **koulun oppilasmäärä oli 99 % kapasiteetista (74 oppilasta/75 oppilaan kap.)** Eli koulu hyvällä käyttöasteella oli edullinen.
- **Syksyn 2019** palveluverkkoselvityksen laskelmaan oli otettu oppilasmääräksi **55 oppilasta (?)** ja saatu kustannus 8010 €/oppilas (kunnan ka. kustannus 7645 €/oppilas). *Merkitty oppilasmäärä 55 oppilasta antaa käyttöasteeksi 73 %.*
- **Koulussa on ollut 67 oppilasta**, mikä merkitsee käyttöastetta 89 % ja *oppilaskohtaiset kustannukset ovat 7208 €.*
- Menemättä palveluverkkoselvityksen lukujen oikeellisuuteen, voi todeta:
- *Palveluverkkoselvityksen alhaiseksi merkityllä käyttöasteella Valkjärven koulun oppilaskohtainen kustannus on lähellä Isoniitun koulun kustannusta 7645 €/oppilas (Isoniittu lienee se koulu, johon oppilaat kuljetettaisiin pidemmälle viedyssä keskittämisessä). Todellisella oppilasmäärällä laskettuna oppilaskohtainen kustannus on selvästi kunnan keskiarvon alapuolella!*
- *Mikäli Valkjärven koulussa olisi 20 oppilaan vajaus ja sinne ohjattaisiin lähistöltä 20 oppilasta, jolloin käyttöaste olisi 100 %, olisi Valkjärven koulu vielä enemmän alle kunnan keskiarvoisen oppilaskohtaisen kustannuksen.*

3. Kyläkoulun oppilaskohtaiset kustannukset edulliset, jatkuu...

Kun uusi koulu saadaan rakennettua vakuutuskorvauksella, pienenee Valkjärven koulun osalta kiinteistökustannus, jonka osuus on palveluverkkoselvityksen mukaan 24 % kustannuksista. Tämä merkitsee yli 500 €/oppilas kustannussäästöä, eli oppilaskohtainen kustannus uudelleenrakennetussa koulussa on alle 6708 €/oppilas!

-> Uudelleenrakennetun Valkjärven koulun oppilaskohtaiset kustannukset tulevat olemaan selvästi alle kunnan oppilaskohtaisten kustannusten keskiarvon

-> Koulujen lähiympäristön oppilasmäärä vaihtelee jonkin verran väestön ikääntymisen ja nuorilla lapsiperheillä korvautumisen syklissä. Optimitäyttöasteen ylläpitämiseksi tarvittava kuljetusmäärä on tuntuvasti pienempi kuin koulun lakkauttamisen seurauksena tarvittava kaikkien oppilaiden kuljetus.

-> Kasvavassa Klaukkalan ympäristössä ja ohitustien valmistuessa Valkjärven koulun käyttöasteen pitäminen optimissa (ja siten oppilaskohtaisten kustannusten pitäminen runsaasti alle kunnan keskiarvon) varmasti onnistuu logistisin järjestelyin puhdasilmaiseen uuteen kouluun.

-> Mikäli luontokoulun luokka lasketaan mukaan koulukiinteistön käyttäjäksi, on kustannusedullisuus edelleen parempi.

4. Kyläkoulut tukevat *Nurmijärven kestävä kasvu -ohjelmaa*

-> *Nurmijärven strategian mukainen kylien kehittäminen elinvoimaisina vahvistaa kunnan kilpailukykyä naapurikuntiin nähden hyvistä veronmaksajista (=hyvä imago, kestävä kasvu)*

- Kunta nopeuttaa ja joustavoittaa kylien maankäytön suunnittelua ja rakentamista kylissä
- Kunta toteuttaa kylien toiminnallista kehittämistä toteuttamalla kyläsuunnitelmia kyläläisten ja kunnan välisenä vuoropuheluna

-> *Kyläkoulujen oppilaskohtainen kustannus on edullinen, kun kyläkoulu toimii sopivalla käyttöasteella*

-> Mikäli kyläkoulun oppilasmäärä on jonakin vuotena alle tavoitekäyttöasteen, kyläkoulukohtaisesti tulee määritellä sopivan käyttöasteen perusteella oppilasmäärä, joka tarjotaan isojen taajamien ala-asteiden oppilaille (haettavaksi kyläkouluun). Kasvavasta Klaukkalan taajamasta kuljetustarve on vähäinen verrattuna koulun lakkauttamisen seurauksena tarvittava kaikkien kyläkoulun oppilaiden kuljetukseen Klaukkalaan.

-> Kyläkoulut voivat toimia apuna tarvittaessa väistötiloja korjattaessa kouluissa olevia sisäilmaongelmia, joita esiintyy noin puolessa kunnan koulurakennuksia (Nurmijärven kestävä kasvun ohjelma s. 15).

5. Esitys Kyläasiain neuvottelukunnan päätökseksi

Palveluverkkotyön kriteerejä asetettaessa tulee koulujen kategoriset oppilasmääräkriteerit 120, 100 tms. numeroin ilmaistut luvut poistaa.

Sen sijaan tulee kriteereinä käyttää oppilaskohtaisia kustannuksia, oppimisympäristön ja opetuksen laadullisuutta sekä koulun merkitystä kylän (jopa ainoana!) kokoontumis-, harraste- ja liikuntapaikkana.

Nykyiset kyläkoulut tulee säilyttää kylien keskeisenä kehityksen turvaavina ja kunnan vetovoimaa kasvattavina. **Kylien toiminnallista kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla kyläsuunnitelmia kyläläisten ja kunnan välisenä vuoropuheluna.**

Osallistuva budjetointi 2020 teemat

- Seitsemässä veljeksen juhlavuoden kunniaksi osallistuvan budjetoinnin teemoina ovat:
 - **Lukutaidon edistäminen**
 - **Luontosuhde**
 - **Naapuriapu**
 - **Suvaitsevaisuus**
 - **Veljesmäinen kisailu**
 - **Yhteisöllisyys**
- Jaossa 40 000 € - etusijalla ovat enintään 10 000 € hankkeet, jotka on mahdollista toteuttaa juhlavuoden aikana. Ehdotuksia voi tehdä myös isommista hankkeista, jotka käsitellään erikseen kunnan budjettikäsittelyssä syksyllä 2020.

Prosessin päävaiheet

5.2. mennessä sähköisenä jätetty:
- 10 osallistuvan budjetoinnin ehdotusta
- 4 ehdotusta budjettikäsittelyyn.

- **Ideahaku: ma 27.1. – su 16.2. (3vk)**
 - Kuka vain nurmijärveläinen voi jättää ehdotuksen
 - Sähköisesti: <https://solmu.nurmijarvi.fi/osallistuminen/osallistuvan-budjetoinnin-ehdotushaku/>
 - Paperilomakkeella: pääkirjastossa sekä Rajamäen ja Klaukkalan kirjastoissa, kirjastoauto Oivassa ja kunnanviraston asiakaspalvelussa aukioloaikoina
- **Ehdotusäänestys: pe 13.3. – su 5.4. (3vk)**
 - Sähköisesti ja paperilomakkeella
- Päätös rahanjaosta (alustavasti) 27.4. kunnanhallituksen kokouksessa
 - Päätös lainvoimainen (jos ei oikaisuvaatimuksia) **ke 27.5.**
- Lisätietoja: palvelumuotoilija Piia Nurkka puh. 040 317 2412
piia.nurkka@nurmijarvi.fi